

**Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босна и Херцеговине**

Predmet broj: S1 1 K 017348 16 Krž

Datum drugostepene presude: 07.03.2016. godine

Datum pisanog otpravka: 26.04.2016. godine

Pred Apelacionim vijećem u sastavu:

sudija Tihomir Lukes, predsjednik vijeća

sudija Mirko Božović, član vijeća

sudija Meddžida Kreso, član vijeća

u predmetu

TUŽILAŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

protiv

optuženog Dževada Dulića

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine:

Vedrana Mijović

Branioци optuženog Dževada Duluća:

Ilijas Midžić

Zumreta Akagić-Bavčić

Broj: S1 1 K 017348 16 Krž
Sarajevo, 07.03.2016. godine

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja sastavljenom od sudije Tihomira Lukesa kao predsjednika vijeća, te sudija Mirka Božovića i Meddžide Kreso kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog savjetnika – asistenta Nedima Muminovića u svojstvu zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Dževada Dulića, zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka e) Krivičnog zakona BiH (KZ BiH), u vezi sa članom 180. stav 1. istog zakona, odlučujući o žalbi Tužilaštva Bosne i Hercegovine, izjavljenoj protiv presude ovog Suda, broj S1 1 K 017348 14 Kri od 11.09.2015. godine, na osnovu člana 310. i 312. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine¹ (ZKP BiH), na sjednici vijeća održanoj 07.03.2016. godine, u prisustvu tužiteljice Tužilaštva BiH Vedrane Mijović i braniteljice optuženog Dževada Dulića, advokata Zumrete Akagić-Bavčić, u odsustvu uredno obaviještenog optuženog Dževada Dulića i advokata Ilijasa Midžića, dana 07.03.2016. godine donio je, sljedeću:

P R E S U D U

I

Odbija se, kao neosnovana, žalba Tužilaštva Bosne i Hercegovine broj T20 0 KTRZ 0009506 14 od 21.10.2015. godine, **pa se potvrđuje presuda** Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 1 K 017348 14 Kri od 11.09.2015. godine

---

¹ U daljem tekstu: ZKP BiH/ Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, broj 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06m, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09, 93/09, 72/13

O b r a z l o ž e n j e

I. TOK POSTUPKA

1. Presudom Suda Bosne i Hercegovine broj S1 1 K 017348 14 Kri od 11.09.2015. godine, optuženi Dževad Dulić oslobođen je od optužbe da je radnjama opisanim u u izreci prvostepene presude, počinio krivično Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 173. stav 1. tačka e) Krivičnog zakona BiH, u vezi sa članom 180. stav 1. istog zakona.
2. Na osnovu člana 189. stav 1. ZKP BiH optuženi je oslobođen dužnosti naknade troškova krivičnog postupka, te je odlučeno da isti padaju na teret budžetskih sredstava.
3. Na osnovu člana 198. stav 3. ZKP BiH odlučeno je da se oštećena svjedokinja „S-1“ radi ostvarenja eventualnog imovinskog pravnog zahtjeva za naknadu nematerijalne štete upućuje na parnični postupak.

II. ŽALBA TUŽILAŠTVA

4. Protiv prvostepene presude žalbu je blagovremeno izjavilo Tužilaštvo BiH.
5. Tužilaštvo je žalbu izjavilo zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1 tačka k), kao i zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. ZKP BiH, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće uvaži žalbu kao osnovanu, te ukine pobijanu presudu i odredi održavanje pretresa pred vijećem Apelacionog vijeća.

III. ODGOVOR NA ŽALBU

6. Braniteljica optuženog Dževada Dulića, advokat Zumreta Akagić-Bavčić dostavila je

odgovor na žalbu Tužilaštva BiH, sa prijedlogom da se izjavljena žalba odbije kao neosnovana i potvrdi prvostepena presuda.

IV. SJEDNICA VIJEĆA

7. Na sjednici Apelacionog vijeća, koja je održana dana 07.03.2016. godine u prisustvu tužiteljice Tužilaštva BiH Vedrane Mijović i braniteljice optuženog Dževada Dulića, advokata Zumrete Akagić-Bavčić, a bez prisustva uredno obavještenog optuženog Dževada Dulića i njegovog drugog branioca Ilijasa Midžića, na osnovu člana 304. ZKP BiH, tužiteljica je iznijela sadržaj žalbe, te je izjavila da u cijelosti ostaje pri istaknutim žalbenim prigovorima. Braniteljica je usmeno iznijela odgovor na žalbu tužilaštva, ističući da su svi žalbeni prigovori neosnovani.

V. OPŠTA PITANJA

8. Prije obrazloženja za svaki istaknuti žalbeni prigovor, Apelaciono vijeće napominje da je obaveza žalioca da u skladu sa odredbom iz člana 295. stav (1) tačke b) i c) ZKP BiH, u žalbi navede kako pravni osnov za pobijanje presude, tako i obrazloženje kojim potkrepljuje osnovanost istaknutog prigovora.
9. Budući da Apelaciono vijeće na osnovu odredbe iz člana 306. ZKP BiH presudu ispituje samo u granicama žalbenih navoda, obaveza je podnosioca žalbe da žalbu sastavi tako da ista može poslužiti kao osnova za ispitivanje presude.
10. U tom smislu, podnosilac žalbe mora konkretizovati žalbene osnove iz kojih pobija presudu, precizirati koji dio presude, dokaz ili postupak suda osporava, te navesti jasno i argumentovano obrazloženje kojim će potkrijepiti istaknuti prigovor.
11. Samo paušalno označavanje žalbenih osnova, jednako kao i ukazivanje na navodne nepravilnosti u toku prvostepenog postupka bez preciziranja na koji žalbeni osnov se podnosilac žalbe poziva, nije valjana osnova za ispitivanje prvostepene presude, zbog čega Apelaciono vijeće neobrazložene i nejasne žalbene prigovore, ne može smatrati osnovanim.

VI. ŽALBA TUŽILAŠTVA BIH

A. BITNE POVREDE ODREDAVA KRIVIČNOG POSTUPKA

i. Opšta pitanja

12. U skladu sa članom 297. ZKP BiH, presuda se može pobijati zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka koje postoje uvijek u slučajevima koji su taksativno nabrojani u stavu 1. navedenog člana.
13. Bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji i kada sud, u toku glavnog pretresa ili prilikom donošenja presude, nije primjenio ili je nepravilno primjenio koju odredbu zakona o krivičnom postupku, ali samo ukoliko je to bilo ili je moglo biti od utjecaja na zakonito i pravilno donošenje presude.
14. U odnosu na navode da je povreda načela krivičnog postupka mogla imati negativan utjecaj na donošenje zakonite i pravilne presude, nije dovoljno da podnosilac žalbe jednostavno tvrdi da se procesna povreda *hipotetički* mogla negativno odraziti na donošenje zakonite i pravilne presude, već će apelaciono vijeće zaključiti da se povreda načela krivičnog postupka desila samo ako podnosilac žalbe pokaže da je ona materijalne prirode i da se ne može zaključiti da navedena povreda nije negativno utjecala na donošenje zakonite i pravilne presude. Naime, kada apelaciono vijeće smatra da je donesena zakonita i pravilna presuda bez obzira na povredu postupka koja nije materijalne prirode, apelaciono vijeće će zaključiti da član 297. stav 2. ZKP BiH nije prekršen.
15. Apelaciono vijeće će preispitati svaku žalbu zbog bitne povrede odredi krivičnog postupka prema članu 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH na osnovu *prima facie* analize presude. Apelaciono vijeće će ispitati da li je izreka nerazumljiva, protivrječna sama sebi ili razlozima presude, ili uopće ne sadži razloge, ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. Apelaciono vijeće u sklopu ovog preispitivanja neće razmatrati da li je prvostepeno vijeće napravilo činjeničnu grešku ili materijalnu povredu zakona, već će samo utvrditi da li presuda formalno sadrži sve potrebne elemente dobro obrazložene i razumljive presude.
16. Apelaciono vijeće dalje naglašava da podnosilac žalbe mora pokazati da navedena

formalna greška čini presudu nepravilnom. Povreda koja ne predstavlja bitnu povredu ne čini zaključak i obrazloženje prvostepenog vijeća nepravilnim, te stoga za posljedicu neće imati ukidanje presude.

ii. Navodi žalbe Tužilaštva BiH

17. Tužilaštvo BiH je, osporavajući prvostepenu presudu istaklo da Zapisnik o saslušanju svjedokinje „S-1“ koji je sačinjen u istrazi, nije uložen niti kao dokaz tužilaštva, a ni kao dokaz odbrane, niti je predočavan svjedokinji prilikom ispitivanja ove svjedokinje, te tužilaštvo postavlja pitanje kako je bilo moguće analizirati njen iskaz u kontekstu iskaza iz istrage kada isti nije ni uložen u sudski spis.

18. Tužilaštvo u žalbi osporava dokaz u vidu Službene zabilješke koju je sačinio inspektor SIPA-e, te je na osnovu njega zasnovana oslobađajuća presuda, a da, prema navodima žalbe, lice koje je zabilješku sačinilo, nije ni saslušano kao svjedok. Posebno se tužilac u svojoj žalbi osvrnuo na konstataciju prvostepene presude da tužilaštvo nije dostavilo niti jedan dokaz o eksplozivnoj napravi koja se spominjala u navedenoj Službenoj zabilješci, jer prema tužiocu, postavljanje eksplozivne naprave nema nikakve veze sa krivično-pravnom radnjom koja se optuženom stavlja na teret, niti tužilaštvo ima stvarnu i mjesnu nadležnost za prikupljanje tih dokaza, te je Sud, ove neproverene indicije dovodio u vezu sa kaznenom evidencijom optuženog.

iii. Zaključci apelacionog vijeća

19. Iako žalba Tužilaštva navedeni prigovor (da zapisnik o ispitivanju svjedokinje u istrazi) nije direktno podvela pod bitne povrede odredaba krivičnog postupka, ovo vijeće je isti razmotrilo u tom kontekstu, utvrdivši da prvostepeno vijeće, pozivanjem na navedeni zapisnik nije učinilo bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP-a BiH iz razloga što sud utvrđivanje odlučnih činjenica u ovoj krivičnopravnoj stvari nije zasnovao na podacima koji su sadržani u tom zapisniku. Iako član 281. ZKP-a BiH propisuje da sud zasniva presudu na

činjenicama i dokazima koji su izneseni na glavnom pretresu, Apelaciono vijeće ističe da je navedeni dokaz korišten prilikom ispitivanja svjedokinje (od strane odbrane), a konstatovano je da nema razlike u izjavi datoj u istrazi i na glavnom pretresu, usljed čega isti i nije uložen kao dokaz. Stoga, nema sumnje da je isti korišten prilikom ispitivanja svjedokinje „S-1“, a stranke su očito saglasne da nema razlike u izjavama svjedokinje i zato ga nisu uložile kao dokaz, a kako sud odlučne činjenice nije utvđivao ovim dokazom, već na izjavi svjedokinje datoj na glavnom pretresu i drugim provedenim dokazima pred prvostepenim vijećem, Apelaciono vijeće smatra da pozivanjem prvostepenog vijeća na ovaj dokaz nisu nastala ozbiljnije povrede krivičnog postupka koje bi za sobom povukle ukidanje prvostepene presude.

20. Nadalje, ovo vijeće je I navod žalbe, da sud zasniva prvostepenu presudu na dokazu-službenoj zabilješci čiji sačinilac nije ispitan u toku glavnog pretresa ispitalo u svjetlu bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, iako to u žalbi nije izričito navedeno. U tom kontekstu treba napomenuti da se službena zabilješka odnosi na operativna saznanja o optuženom, kao I o postavljanju eksplozivne naprave u Bihaću, te je prvostepeno vijeće samo konstatovalo da porodične okolnosti optuženog ne odgovaraju sadržaju zabilješke, uz to navodeći da tužilaštvo nije dostavilo dokaze koji se odnose na postavljanje naprave u Bihaću u smislu podataka o kažnjavanju optuženog, što na bilo koji način nije bilo usmjereno ka tome da je tužilaštvo bilo dužno dostaviti te podatke. Što se tiče navoda da lice koje je sačinilo zabilješku nije bilo saslušano kao svjedok, bitno je napomenuti da tužilaštvo u toku prvostepenog postupka nije ulagalo bilo kakve prigovore koji su usmjereni ka osporavanju sadržaja ovog dokaza, a što je svakako imalo priliku. Pri tome, uzimajući u obzir sadržaj ovog dokaza, odbrana je isti koristila kako bi potkrijepila svoju tvrdnju o pogrešnoj identifikaciji osumnjičenog u toku cijele istrage, tj. nastojala je potkrijepiti tvrdnju I druge dokaze da je istraga vođenja na bazi krivih podataka o identitetu optuženog. Bitno je napomenuti da se radi o dokazu koji je očigledno nastao vršenjem istrage pod nadzorom Tužilaštva BiH kome je sadržaj zabilješke bio poznat, a koji tužilaštvo nije osporavalo, niti je predlagalo da se sasluša kao svjedok osoba koje je sačinila zabilješku, pa se i ovaj prigovor odbija kao neosnovan.

21. Treba istaći činjenicu da je samo u žalbi, i to u njenom uvodnom dijelu, istaknut pravni osnov ovog žalbenog razloga (član 297. stav 1. tačka k) ZKP-a BiH), dok obrazloženje iste uopšte ne sadrži adekvatne (skoro nikakve) razloge na osnovu kojih

bi vijeće moglo i trebalo cijeliti da li je izreka presude nerazumljiva, eventualno protivrječna samoj sebi, kao što nisu navedene ni odlučne činjenice za koje u presudi nisu dati razlozi, što bi presudu činilo manjkavom. U nedostatku svega toga, vijeće je u domenu „bitnih povreda“ cijelilo samo naprijed navedene prigovore, cijeneći da isti po svojoj prirodi i karakteru pripadaju tom segmentu. Svi ostalo navodi cijeljeni su kroz žalbeni razlog „pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje“.

B. POGREŠNO ILI NEPOTPUNO UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE IZ ČLANA 299. ZKP-a BIH

i. Opšta pitanja

22. Članom 299. ZKP BiH propisano je kad se presuda može pobijati zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Odlučne činjenice se utvrđuju neposredno pomoću dokaza ili posredno iz drugih činjenica (indicija ili kontrolnih činjenica). Samo one činjenice koje su presudom utvrđene, mogu se smatrati da postoje, te bez obzira što odlučne činjenice postoje, uvijek se moraju izvući zaključci o njihovom postojanju. U suprotnom nema utvrđenog činjeničnog stanja (nepotpuno utvrđeno činjenično stanje). Ukoliko neka odlučna činjenica nije utvrđena onako kako je postojala u stvarnosti nekog događaja, onda postoji pogrešno utvrđeno činjenično stanje.

23. Prilikom utvrđivanja da li je zaključak prvostepenog vijeća bio opravdan Apelaciono vijeće će krenuti od načela da se ne treba olako upuštati u narušavanje činjeničnog stanja koje je utvrdilo prvostepeno vijeće. Apelaciono vijeće ima na umu, kao opšte načelo da je zadatak da sasluša, provjeri i odmjeri dokaze izvedene na glavnom pretresu prvenstveno u diskrecionoj nadležnosti prvostepenog vijeća. Stoga Apelaciono vijeće mora iskazati određeno uvažavanje u pogledu činjeničnog stanja koje je utvrdilo prvostepeno vijeće.

24. Ocjenu o tome da li je pogrešno utvrđeno činjenično stanje, Apelaciono vijeće će, s obzirom na granice ispitivanja presude određene članom 306. ZKP BiH, dati samo u odnosu na činjenice i utvrđenja na koja je Tužilaštvo ukazalo.

25. Apelaciono vijeće može vlastitim nalazom zamijeniti utvrđenje prvostepenog vijeća samo ako jedan objektivan sud koji presuđuje u činjeničnim pitanjima ne bi mogao donijeti takvu presudu, kada dokazi na koje se oslanjalo prvostepeno vijeće ne bi mogli biti prihvaćeni od strane bilo kojeg objektivnog suda ili kada je ocjena dokaza “potpuno pogrešna.”

ii. **Navodi žalbe Tužilaštva BiH**

26. Tužilaštvo navodi da prvostepeno vijeće izdvaja iz konteksta dio odgovora svjedokinje „S-1“ koji je irelevantan, dok ne cijeni njen iskaz u relevantnom dijelu, odnosno da je opisala da je prvi i treći put silovana od strane optuženog, a drugi put od strane NN lica. S tim u vezi, Tužilaštvo smatra da ne postoje devijacije i nesaglasnosti u pogledu identifikacije vojnika.

27. U žalbi se navodi da Sud pogrešno zaključuje i nalazi nelogičnost u kazivanju svjedokinje da se optuženi, nakon što ju je udario i seksualno napastvovao, predstavljao kao autonomaš, ispitujući je za položaj „Šarganove vojske“ i govoreći joj da će je voditi četnicima da je siluju, jer je po mišljenju Tužilaštva očito da je optuženi provocirao i ismijavao svjedokinju.

28. Nadalje, žalba Tužilaštva ukazuje na pogrešan zaključak Suda u pogledu razgovora koji je svjedokinja „S-2“ osluškivala između „S-1“ i njenog muža, te ističe da Sud pogrešno zaključuje da je svjedokinja S-1 o silovanju govorila svom mužu.

29. Također, Tužilaštvo ističe da je pogrešan zaključak Suda u pogledu čuvanja papirića na kojem svjedokinja zasniva uvjerenje o počiniocu inkriminacije, jer je po mišljenju Tužilaštva, svjedokinja dala razumno objašnjenje u pogledu papirića (nije znala da će joj trebati, pogubila dosta papira bježeći sa djecom...). Isto tako, pogrešno je i uvjerenje Suda da je svjedokinja na sadržaju ceduljica zasnivala uvjerenje o identitetu počinioca silovanja, jer je svjedokinja optuženog prepoznala putem fotografija u istrazi i na glavnom pretresu.

30. Pogrešan je zaključak prvostepenog vijeća, da je svjedok Bajrić u svojstvu vojnog policajca na dan prijave od strane „S-1“ o maltretiranju, upoznao i njenu kćerku.

Prema navodima Tužilaštva, svjedok Bajrić je upoznao samo svjedokinju „S-1“ i to prilikom pretresa kuće.

31. Kako je Tužilaštvo dalje istaklo, potpuno je irelevantna činjenica jesu li ili nisu dvije starije sestre, odnosno kćerke „S-1“, bile u kući prilikom zaprimanja navedene prijave, te činjenica jesu li ili nisu poznavale Mehmeda Bajrića, koja ne može narušiti kredibilitet svjedoka „S-1“.
32. Suprotno zaključku Suda, Tužilaštvo je navelo da se svjedokinja „S-1“ u odnosu na vrijeme silovanja odredila i o vremenu posjeta svoje dvije starije kćerke, odnosno da se radi o 1993. godini, ali kako je „S-1“ istakla na glavnom pretresu, da ne može tačno reći, ali su bile prije njenog dešavanja, šta se sa njom desilo.
33. Prema tvrdnjama Tužilaštva, posredna saznanja do kojih je došao svjedok „S-1“, a vezano za „komandni status“ optuženog, kao i to da iste navode nije potvrdio ni jedan svjedok, prema riječima Tužilaštva, ne umanjuju kredibilitet svjedoka „S-1“. Svjedokinja se, prema riječima Tužilaštva, nije mogla izjasniti ko je imao „motorolu“ prilikom njenog susreta sa optuženim nakon silovanja.
34. Dalje se u žalbi navodi, da je Sud iz konteksta vadio riječi oštećene „S-1“ koje je izgovorila na glavnom pretresu, a da su u isto vrijeme zanemarene činjenice koje se nisu cijenile, i to da je svjedokinja „S-1“ prepoznala optuženog na osnovu fotografija o čemu je sačinjen zapisnik, zatim je prepoznala optuženog nakon prezentovanja fotoalbuma na glavnom pretresu i na kraju je prepoznala optuženog u sudnici, kao lice koje ju je silovalo.
35. Tužilac je istakao, da Sud uopšte nije cijenio činjenicu da je svjedokinja „S-1“ imala priliku upamtiti lik optuženog, jer je neposredno prije silovanja sa optuženim i još dvojicom vojnika sjedila za malim stolom u kući Feride Beganović, a potom je optuženog vidjela par dana nakon silovanja, jednom sa svojim sinom prilikom klanja ovce i drugi put na livadi sa koje je došao u kuću njene komšinice Fatime Mahmutović.
36. U svojoj žalbi, Tužilaštvo je navelo, da je Sud izveo pogrešan zaključak, da su optuženi Dževad Dulić i svjedok odbrane Dževad Dulić, sin Refika iste visine, konstitucije, boje očiju, i to posebno iz razloga provedenih dokaza vezanih za njihovu sličnost, gdje su prema navodima Tužilaštva, svjedoci Z. M.1, Amir Avdić, Jasmin

Alibabić i sam optuženi upravo tvrdili suprotno.

37. Prema riječima tužioca, prvostepeno vijeće je izvelo pogrešan zaključak da iskaz svjedokinje „S-1“ da je imala vidne ozljede nije u saglasnosti sa drugim provedenim dokazima, posebno iz razloga, jer je svedok „S-2“ (kći svjedokinje „S-1“) na glavnom pretresu potvrdila da je „S-1“ imala masnice po licu, da je sjedila i plakala.
38. Tužilaštvo je istaklo da je prvostepeno vijeće izvelo pogrešan zaključak da iskaz svjedokinje „S-1“ nije u saglasnosti sa drugim provedenim dokazima jer se svjedok M. B. ne sjeća razgovora sa svjedokinjom „S-1“, posebno iz razloga jer su braća i otac svjedoka bili u suprotnim zaraćenim stranama, da je ovaj bio u jednoj teškoj životnoj situaciji i da ovaj svjedok ni u kojem slučaju ne može uticati na kredibilitet svjedoka „S-1“.
39. Pogrešan je zaključak Suda, kako je tužilac naveo, da svjedokinja Ferida Beganović ne potkrjepljuje navode oštećene, da je sjedila u sobi odakle je onda odvedena na sprat, jer je ista izjavila da je „S-1“ čitavo vrijeme sjedila s njima.
40. Sud je, prema navodima Tužilaštva, izveo pogrešan zaključak i vezano za pripadnost optuženog Dževada Dulića 510. brdskoj brigadi AR BiH, koji je zasnovao na iskazu Z. M.1.
41. Tužilac je osporavao i poklanjanje vjere od strane Suda svjedoku Amiru Avdiću, čiji kredibilitet je prema navodima tužioca veoma upitan, jer se isti nalazi pod istragom Tužilaštva BiH radi krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva i ratnih zarobljenika, dok istovremeno Sud nije poklonio vjeru svjedoku tužilaštva Jasminu Alibabiću zbog činjenice da je radio sa svjedokom Dževadom Dulićem (sin Refika), samo 15 dana.
42. Tužilaštvo je također ukazalo na nesaglasnosti u svjedočenju svjedoka Esada Abdihodžića, te navelo da je Sud zanemarujući ovu činjenicu donio pogrešan zaključak vezano za pripadnost navedenog svjedoka 510. brigadi AR BiH, kao komandira IDČ-a. Tužilac je iskazao nezadovoljstvo odlukom Suda, kojom nalazi poljuljanim kredibilitet svjedoka optužbe Ismeta Kurtovića, jer je Tužilaštvo stupilo u kontakt sa njim putem službenika SIPA-e.
43. U pobijanoj presudi osporen je dokaz odbrane O-4, koji je Sud nazvao „Dnevnik“, koji

je vodio Esad Abdihodžić, i kao posebno nevjerodostojno naveo vođenje evidencije u periodu od 30.09.1993. godine, kada su se on i svjedok Dževad Dulić, sin Refika nalazili u 503. brigadi AR BiH, da je vođen suhom olovkom, da su se preskakali redni brojevi koji su ostali nepopunjeni i slično.

44. Posebno je tužilac ukazao na bitnu povredu člana 274. ZKP-a BiH, jer je prema njegovim riječima, kao dokaz odbrane Sud prihvatio neovjerenu kopiju lične bilježnice koja nije uložena u sudski spis na ročištu kada je saslušavan svjedok, već je to urađeno na narednom ročištu.
45. U svojoj žalbi tužilaštvo je istaklo da su svjedoci odbrane neodređeno govorili o dolasku optuženog u 510. brigadu AR BiH, odnosno u pogledu utvrđivanja pripadnosti istoj.
46. Tužilac se protivio i zaključku Suda, a na osnovu tvrdnji optuženog, da postoje određene prijetnje i sličnost optuženog i svjedoka Dževada Dulića, čijem iskazu Sud nije poklonio vjeru.
47. Vezano za prisustvo optuženog u selu Beganovići, tužilac je naveo, da je pogrešan zaključak Suda da iskazi svjedoka tužilaštva nisu saglasni jer su upravo svjedoci Tužilaštva svjedočili suprotno.
48. Tužilaštvo je istaklo da je prema njima zabrinjavajući stav Suda taj, što je tužilaštvo stupalo u kontakte sa svjedocima odbrane preko ovlaštenih službenih lica (Državna agencija za istrage i zaštitu) poštujući član 219. ZKP-a BiH, te da je na taj način došlo do uticaja na dolazak tih lica u svojstvu svjedoka, gdje je citiran dio svjedočenja Ismeta Kurtovića, na koji način je doveden u pitanje njegov kredibilitet.
49. Prema riječima tužioca, neshvatljiv je zaključak Suda, a suprotno provedenim dokazima, da je drugi počinitelj silovanja, odnosno saizvršilac navodne inkriminacije Mersud Dulić, jer kako tužilac dalje navodi, izjave svjedoka „S-1“ su govorile o tome da ona ne zna o kome se zapravo radilo.
50. Na kraju, tužilac je doveo u pitanje zaključak Suda, da optuženi nije konzumirao alkohol, dok je svjedok Tužilaštva tvrdio suprotno, kao i zaključak Suda da je svjedok Mehmed Bajrić kao vojni policajac istraživao ratne zločine od strane pripadnika Armije BiH, dok prema riječima tužioca, ovaj svjedok na zaprimljenu prijavu o maltretiranju

od strane „S-1“, nikada nije poduzeo niti jednu radnju radi utvrđivanja identiteta počinioca.

iii. Zaključci Apelacionog vijeća

51. Što se tiče navoda žalbe u pogledu identiteta osobe koja je silovala svjedokinju S-1, tvrdeći da je prvi i treći put silovana od optuženog, a drugi put od strane NN vojnika, Apelaciono vijeće ističe da je prvostepeno vijeće pravilno utvrdilo kontradiktornosti u iskazu ove svjedokinje u pogledu identifikacije optuženog kao učinioca, tj da je za istog tvrdila da ju je silovao prvi i treći put, a kasnije i drug put. Kako se radi o krivičnom djelu gdje je žrtva zapravo jedini neposredni svjedok predmetnog događaja, neophodno je da taj svjedok što detaljnije opiše tok kritičnog događaja kao i druge detalje koji se vežu za taj događaj uz visokog stepen sigurnosti i saglasnosti sa eventualnim drugim svjedocima kojima su neki od tih detalja poznati, uz minimalna odstupanja koja mogu postojati kod svjedoka usljed subjektivnih i objektivnih okolnosti, a što je u konkretnom slučaju izostalo. Nasuprot navodima Tužilaštva da je Sud cijenio iskaz svjedokinje u nerelevantnom dijelu, Apelaciono vijeće ističe da je prvostepeno vijeće cijenilo iskaz ove svjedokinje u cjelini, kao i u vezi sa drugim dokazima, na koji način je i utvrdilo postojanja kontradiktornosti i devijacija u iskazu ove svjedokinje, a o čemu će biti više riječi u nastavku presude.

52. Tužilaštvo u presudi pominje čitav niz pogrešnih zaključaka prvostepenog suda, želeći očitao na taj način ukazati na nepravilno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje u prvostepenoj presudi. Tako je u žalbi Tužilaštvo isticalo kao pogrešne i nelogične zaključke Suda da se optuženi svjedokinji „S-1“ predstavljao kao „autonomaš“, u pogledu sadržaja razgovora svjedokinje „S-1“ i njenog muža (o maltretiranju svjedokinje), čuvanja papirića sa imenom počinioca zločina, u pogledu prisustva kćerki svjedokinje „S-1“ u momentu pretresa kuće od strane Bajrić Mehmeda, sličnosti optuženog i svjedoka Dulić Dževada (sin Refika), povreda svjedokinje, posjedovanje motorole kod optuženog i sl. Međutim, po ocjeni ovog vijeća, iako Tužilaštvo pravilno ukazuje na pogrešan zaključak Suda (da je svjedokinja „S-1“ o silovanju nije govorila svom mužu, a što nije utvrđeno), to ne dovodi u pitanje pravilnost prvostepenog vijeća u pogledu odluke da se optuženi, u skladu sa principom *in dubio pro reo* oslobodi

optužbe, jer iz iskaza ove svjedokinje, kada se isti dovede u vezu sa iskazima drugih svjedoka, proizilazi niz kontradiktornosti koje kada se posmatraju u cjelini ukazuju da se van razumne sumnje ne može utvrditi učešće optuženog u inkriminisanom događaju. Naime, navedeni zaključci suda koje pobija žalba Tužilaštva, iako su u manjem dijelu u neskladu sa iskazima svjedoka, te što Tužilaštvo osnovano ukazuje navedenu pogrešnu interpretacije prvostepenog suda, nisu od ključnog značaja za pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, jer se radi o detaljima koji se ne odnose na odlučne činjenice u ovom predmetu, tj. na čin silovanja svjedokinje, te na identitet i učešće optuženog. Posebno se to odnosi na iskaz svjedokinje "S-1" koja je pokazala nepreciznosti u pogledu identiteta osobe koja ju je silovala (govorila je da nije vidjela lice osobe koje su je silovale), načinom na koji je utvrđen identitet osobe (na osnovu ceduljice koju joj je dao vojnik za vrijeme boravka u kući Feride Beganović). Istina je da se od svjedokinje ne može očekivati da se sjeti svih pojedinosti krivičnog događaja, pa da taj događaj na identičan način opiše nakon proteka dužeg vremenskog perioda, usljed čega je i sasvim logično da se svjedokinja ne može sjetiti svih detalja. Međutim, ispoljena nesigurnost svjedokinje "S-1", kao i razlike u svjedočenjima ove svjedokinje u odnosu na iskaze drugih svjedoka (svjedokinje S-2, Bajrić Mehmeda, Haseta Beganovića I M. B.), a iste su se ticale okolnosti nakon kritičnog događaja o kojima je svjedokinja govorila, su takve prirode da je njihovim postojanjem u najmanju ruku ostale nerazjašnjene okolnosti samog inkriminisanog događaja u smislu učešća optuženog u istom. Za prvostepeni sud, pa i za Apelaciono vijeće, nije sporno da se inkriminisani događaj dogodio, ali je sporno na koji način se dovodi u vezu sa ovim događajem. Bilo je očekivano postojanje određenih nedosljednosti u iskazu svjedokinje "S-1" prouzrokovanih traumom inkriminisanog događaja kao i drugim raznolikim, kako objektivnim tako i subjektivnom okolnostima, kao i sasvim normalnim procesom zaborava manje važnih detalja, ali u konkretnom slučaju pomenute razlike, kada se sagledaju u cjelini, nisu drugorazrednog i nebitnog značaja. Ono što je krucijalno za ovaj predmet jeste prije svega ispoljena nesigurnost ove svjedokinje o identitetu osobe koja ju je fizički maltretirala i silovala, odnosno nesigurnost svjedokinje u pogledu samog čina tog događaja jer nije bila dovoljno precizna prilikom opisivanja razvoja cjelokupnog događaja, kao i nesagalsnost ove svjedokinje sa iskazima drugih svjedoka koji su svjedočili o detaljima koji su proistekli iz cjelokupne situacije (ko joj je i kada dao ceduljicu sa imenom lica koj su je maltretirala, skim je razgovarala o maltretiranju, ko je bio prisutan prilikom pretresanja kuće i sl.), a radi se o okolnostima koji kada se sagledaju u cjelini predstavljaju

bitne "karike" koje ne potkrepljuju iskaz svjedokinje i bez kojih se u najmanju ruku ne može van razumne sumnje uvjeriti vijeće o učešću optuženog u inkriminisanom događaju. Kao što je prethodno istaknuto, nisu sporne određene nesigurnosti svjedokinje "S-1" u pogledu određenih detalja, ali je neophodno da postoje drugi dokazi koji će makar djelimično potvrditi pojedine detalje o kojima je svjedočila ova svjedokinja (makar se ti detalji i ne odnose na konkretan čin silovanja), a što je u konkretnom slučaju izostalo. Upravo kontradiktornosti u kazivanju ove svjedokinje, kao i nedostatak potkrijepljenosti njenog iskaza od strane svjedoka kojima je (po tvrdnji svjedokinje "S-1") govorila o pojedinim okolnostima u vezi sa inkriminisanom događajem, dovodi do odluke da se sumnja u postojanje određenih činjenica i riješi na način koji je povoljniji po optuženog.

53. Razmatrajući navod žalbe da je Sud pogrešno izveo zaključak da svjedokinja Ferida Beganović nije potkrijepila navod oštećene, Apelaciono vijeće ističe da je iskaz svjedokinje Beganović bio saglasan u pogledu dolaska svjedokinje „S-1“ u njenu kuću i njenog boravka, ali ne i u pogledu samog čina silovanja svjedokinje „S-1“ u smislu da se isti događaj desio, kao i u pogledu povezivanje silovanja sa imenom Dževad Dulić.
54. U pogledu žalbenih navoda tužilaštva koji su odnose na pripadnost optuženog vojnoj formaciji, a koje je također bilo sporno, a što predstavlja opći element predmetnog krivičnog djela, suprotno navodima Tužilaštva, sud je pripadnost optuženog vojnoj formaciji utvrdio ne samo na iskazu svjedoka Z. M.2, već i na iskazima svjedoka Amira Avdića, Z. M.1, Esada Abdihodžića, kao i izjavi optuženog saslušanog kao svjedoka. Iako je žalba nastojala osporavati iskaze ovih svjedoka odbrane, ističući razlike u njihovim međusobnim izjavama (npr. u pogledu broja jedinica u 510. brigadi AR BiH, i sl.) za ovo vijeće bitno je napomenuti da pomenute razlike nisu bitnog značaja, ako se uzme u obzir da su ovi svjedoci bili saglasni u pogledu činjenice da je optuženi početkom 1994. godine došao u 510. brigadu AR BiH, a koje izjave su saglasne sa dokazom O-4 (dnevnik koji je vodio svjedok Abdihodžić), kao i dokaza i T-5 (dopis Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata od 23.10.2014. godine iz kojeg proizilazi da je optuženi Dulić od 02.11.1993. godine bio angažovan u 501. bihačkoj brigadi AR BiH). Upravo suprotno, iz provedenih dokaza uopće ne proizilazi da je optuženi u inkriminisanu vrijeme bio pripadnik 510. brigade AR BiH.

55. Što se tiče osporavanja kredibiliteta svjedoka Amira Avdića, Apelaciono vijeće ističe da okolnost da se isti svjedok nalazi pod istragom Tužilaštva BiH, ovo vijeće ističe da postojanje istrage protiv svjedoka ne znači da se radi o nekredibilnom svjedoku, a posebno ako se ne radi o istrazi koja se ne odnosi na isti inkriminirani događaj. Međutim, obzirom da Tužilaštvo nije obrazložilo ovaj navod, to se Apelaciono vijeće nije detaljno upuštalo u razmatranje istog, usljed čega je isti odbijen kao neosnovan.
56. Ramatrajući prigovor Tužilaštva o prepoznavanju optuženog na glavnom pretresu, te u toku istrage, ovo vijeće smatra da je prvostepeno vijeće pravilno utvrdilo nepreciznosti koje su uočene prilikom prepoznavanja optuženog na pretresu u smislu da se svjedokinje nije mogla nedvojbeno izjasniti da je optuženi zaista osoba koja ju je silovala. Stoga se Tužilaštvo BiH neosnovano poziva da je svjedokinja optuženog prepoznala na fotografijama predočavanim u istrazi i na glavnom pretresu, jer je bilo za očekivati, ako ga je u tim fotografijama prepoznala bez poteškoća, isto učini i na glavnom pretresu gdje je imala priliku uživo vidjeti optuženog, a što nije učinjeno već je svjedokinja ispoljila nesigurnost u pogledu identifikacije optuženog i dalje tvrdeći „*ja samo znam da je mene silovao Dulić Dževad*“ što ne mora značiti da je to bio optuženi. Upravo ova pokazana nesigurnost svjedokinje, da prepozna optuženog na pretresu (iako je to učinila na fotografijama), dodatno potkrepljuje zaključke prvostepenog suda o nesigurnosti ove svjedokinje i u pogledu drugih okolnosti inkriminisanog događaja o kojem je bilo prethodno riječi.
57. Nadalje, u pogledu navoda žalbe usmjerenog na osporavanje spomenutog dnevnika u smislu tačnosti i mogućnosti naknadnih korekcija u istom, ovo vijeće ističe, a kako je to navelo i prvostepeno vijeće, da je Tužilaštvo imalo mogućnost zatražiti vještačenje ovog dokaza na koji način bi se utvrdilo da li su vršene bilo kakve ispravke u dnevniku, odnosno na taj način bi se osporila autentičnost istog. Stoga, samo tvrdnja da je evidencija u dnevniku vođena suhom olovkom, te da su preskočeni određeni brojevi, nisu dovoljne da bi dovele u pitanje autentičnost ovog dnevnika, bez da se izvrši potrebno vještačenje, usljed čega se i ovaj navod tužilaštva odbija kao neosnovan. Ono što je bitno u vezi sa ovim dokazom, jeste da je strana u postupku koja je uložila ovaj dokaz, uvjerala vijeće u autentičnost i pouzdanost dokumenta, tako što je prije nego što je uložila ovaj dnevnik, saslušala njegovog autora, Esada Abdihodžića koji je dao pojašnjenja o načinu sastavljanja dnevnika, a što tužilaštvo, izuzev paušalnog osporavanja, nije dovelo u pitanje. Dakle, u konkretnom slučaju,

odbrana je uvrštavanje ovog dokaza u spis učinila putem svjedoka koji je bilo autor tog dnevnika, koji je govorio o njegovom porijeklu i sadržaju tj. odbrana je dokazala da postoji veza između svjedoka i dokumenta prije nego što je uložen kao dokaz. Sa druge strane, stranka koja je osporavala autentičnost navedenog dokaza, morala je navesti konkretne razloge za to, a što je u ovom slučaju izostalo.

58. Nadalje, što se tiče kredibiliteta svjedoka replike Dulić Dževada, sina Refika, Jasmina Alibabića i Ismeta Kurotvića, Apelaciono vijeće smatra pravilnim stav prvostepenog vijeća u pogledu sumnje u njihov kredibilitet, tj na izjavama ovih svjedoka se nije mogla zasnovati osuđujuća prvostepena presuda. Tužilaštvo je njihovim saslušanjem nastojalo pobiti dokaze odbrane, ali je prvostepeno vijeće ove iskaze, dovelo u vezu sa provedenim dokazima odbrane, te je dalo razloge zbog kojih je zaključilo da se ovim svjedocima ne može pokloniti vjera. Posebno se to odnosi na svjedoka Dževada Dulića (sin Refika) jer se radi o osobi koja ima isto ime i prezime kao i optuženi, a ratno djelovanje ovog svjedoka veže se za isto mjesto u kojem se dogodio kritični događaj, usljed čega ima interes da ne bude jedina osoba po imenu Dževad Dulić na tom području. Upravo u ovakvim situacijama, gdje postoji mogućnost da je svjedok na neki način bio involviran u inkriminirani događaj, postoji realna opasnost da taj svjedok neće govoriti istinu, posebno ako su ugroženi njegovi vitalni interesi, a radi se osobi koje je svjesna situacije u kojoj se može naći usljed istinitog odgovora, zbog čega ima interes da fabrikuje priču o ulozi optuženog. Nadalje, kad je u pitanju iskaz svjedoka Jasmina Alibabića, radi se u svjedoku koji se poznaje sa svjedokom Dževadom Dulićem (sin Refika), a koja okolnost također ukazuje na mogućnost da je isti nastojao zaštititi ovog svjedoka. U tom kontekstu ovo vijeće smatra da je prvostepeno vijeće pravilno ustanovilo da ostali svjedoci replike nisu bili iskreni u određenim dijelovima svog svjedočenja, zbog vlastitog interesa, ili zato što su bili prijatelji svjedoka koji se može eventualno dovesti u vezu sa inkriminiranim događajem, na koji način su htjeli očito uticati na ishod postupka. Apelaciono vijeće, ne isključuje da su ovi svjedoci u pojedinim dijelovima svog svjedočenja bili iskreni, posebno u smislu da su poznavali optuženog, ali ni te njihove tvrdnje nisu bili dovoljne da bi uvjerile sud van razumne sumnje da je optuženi osoba koje je u inkriminirano vrijeme bili prisutna na lokalitetu zaseoka Beganovići i učestvovala u inkriminiranom događaju, posebno što njihove izjave nisu u skladu sa izjavama svjedoka odbrane. Prilikom donošenja zaključka o kredibilitetu ovih svjedoka, prvostepeno vijeće se rukovalo držanjem i ponašanjem svjedoka tokom svjedočenja, kao i sposobnošću

da odgovore na teška pitanja. Vijeće je analiziralo činjenice o kojima je svaki svjedok replike svjedočio i uporedilo ih sa činjenicama koje su utvrđene na osnovu iskaza drugih svjedoka (posebno svjedoka odbrane) i materijalnih dokaza (posebno dnevnika Esada Abdihodžića), kako bi utvrdilo da li ih ostali dokazi u ovom predmetu potkrjepljuju ili opovrgavaju, kojom prilikom je utvrđeno da su dokazi odbrane precizniji i tačniji u pogledu statusa optuženog u inkriminisano vrijeme i mogućnosti njegovog boravka u Beganovićima. I Tužilaštvo i odbrana su imali mogućnosti da ispituju ove svjedoke, tako da je prvostepeno vijeće moglo da oformi sopstveno mišljenje o njihovom kredibilitetu. Drugim riječima, vrlo je bitno da je prvostepeno vijeće imalo mogućnost da iz prve ruke posmatra ponašanje svjedoka na glavnom pretresu kojom prilikom su odgovarali na pitanje tužioca i odbrane, te da vijeće nakon što je uporedilo ove izjave sa izjavama drugih svjedoka (posebno svjedoka odbrane), ne pokloni vjeru iskazima svjedoka replike, a za što je dalo razumno i logično objašnjenje, usljed čega se navodi tužilaštvo u vezi pogrešnih zaključaka vijeća o kredibilitetu ovih svjedoka smatraju neosnovanim.

59. Nadalje, suprotno navodima Tužilaštva, i za ovo vijeće (kao i za prvostepeno) posebno je indikativno na koji način su pozvani svjedoci replike, tj. putem ovlaštenih službenih lica Agencije za istrage i zaštitu BiH koji su odlazili na adrese prebivališta svjedoka i insistirali da se odazovu na pozive Suda. Istina je da odredba člana 219. ZKP-a BiH propisuje da ovlaštene službene osobe, uz nadzor tužioca, mogu prikupljati izjave, ali u konkretnom slučaju, u situaciji gdje se predmet nalazi u podmakloj fazi glavnog pretresa u najmanju ruku je neobično i nelogično da se kontaktiranje vrši putem ovlaštenih službenih lica. To je posebno indikativno ako se uzme u obzir da se radi o svjedocima koji nisu ranije bili kontaktirani niti pozivani u vezi ovog predmeta, niti su pokazali bilo kakvu namjeru da izbjegavaju pozive nadležnih organa, a iz čega proizlazi da su isti mogli biti pod određenom vrstom pritiska da svjedoče u ovom predmetu.

60. Apelaciono vijeće ističe, a suprotno navodima žalbe, da prvostepeno vijeće nigdje nije navelo da je saizvršilac inkriminacije lice koje se zove Mesud Dulić, već je samo konstatovalo da je po izjavi svjedokinje „S-1“ to lice kritične noći bilo u kući Feride Beganović. Dakle, prvostepeno vijeće je izrazilo sumnju da je to lice uopće i postojalo jer niko od svjedoka nije potvrdio postojanje te osobe, te je isto dovelo u vezu sa drugim nelogičnostima i nesaglasnostima u iskazu svjedokinje “S-1” u smislu njene

podobnosti da bi se na njenom iskazu mogla zasnovati osuđujuća presuda.

61. Razmatrajući navode žalbe da je zaključak Suda da je optuženi pio alkohol suprotan iskazu svjedoka Jasmina Alibabića, bitno je napomenuti da je ovaj svjedok izjavio da je optuženi pio alkohol, ali je potom izjavio da se nisu družili, da o njemu ne zna "maltene ništa", iz čega proizilazi da Sud na osnovu izjave ovog svjedoka nije mogao izvući bilo kakav zaključak o optuženom, a što je bilo sasvim dovoljno Sudu, da analizirajući iskaze drugih svjedoka, zaključi da optuženi ne konzumira alkohol i da se u toku rata nije neprimjereno ponašao. U tom kontekstu, bitno je napomenuti da svjedok Bajrić također izjavio da nikada nije čuo ništa loše o optuženom, te iako nije utvrđivao identitet osobe koja je maltretirala svjedokinju „S-1“, to ne umanjuje mogućnost da posjeduje lična saznanja o ponašanju drugih osoba uključujući i optuženog, usljed čega je i u ovom slučaju tužilaštvo neosnovano ukazalo na pogrešne zaključke suda.
62. Obzirom da izneseni žalbeni prigovori nisu dovoljni da bi se osporilo pravilno i potpuno postupanje prvostepenog vijeća, Apelaciono vijeće nalazi neosnovanim žalbene prigovore Tužilaštva.
63. Zbog svega navedenog, na osnovu člana 310. u vezi sa članom 313. ZKP BiH, odlučeno je kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR
Pravni savjetnik-asistent

Nedim Muminović

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA

Tihomir Lukes

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.